

Risiko- og vesentlighetsvurdering
Desember 2020

Forenklet etterlevelsesrevisjon

Nesbyen kommune

Viken
kommunerevisjon

Innhold

1.	Innledning	3
1.1.	Bakgrunn for kontrollen	3
1.2.	Nærmere om forenklet etterlevelsesrevisjon med økonomiforvaltningen	3
2.	Risiko- og vesentlighetsvurdering.....	4
2.1.	Formål og problemstillinger.....	5
2.2.	Avgrensning av kontrollen.....	5
3.	Metode	6
4.	Kriterier for etterlevelsesrevisjonen.....	6
5.	Oppsummering.....	7

1. Innledning

1.1. Bakgrunn for kontrollen

I henhold til ny kommunelov §24-9 skal revisor foreta forenklet etterlevelserevisjon med økonomiforvaltningen. Revisor skal foreta en risiko- og vesentlighetsvurdering som skal legges frem for kontrollutvalget. Videre skal revisor utarbeide en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen innen 30. juni.

Det er utarbeidet en standard, *RSK 301 Forenklet etterlevelsesk kontroll med økonomiforvaltningen*, som regulerer handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves.

1.2. Nærmere om forenklet etterlevelserevisjon med økonomiforvaltningen

Det var en forutsetning fra lovutvalget som foreslo å legge forenklet etterlevelsesk kontroll med økonomiforvaltningen til regnskapsrevisor at den skulle gjøres med begrenset omfang av ressurser. Lovutvalget uttaler i NOU 4/20 at «... forslaget må forstås slik at revisor skal avgi sin uttalelse basert på **moderat sikkerhet** (konklusjon i negativ form). Dette innebærer at revisor vil gi uttrykk for om det er avdekket forhold som gir grunn til å tro at (sentrale sider av) økonomiforvaltningen ikke er i samsvar med bestemmelser og vedtak». Oppgaven er ikke revisjon og bekreftelse med høy sikkerhet, men en kontroll som gjøres med langt enklere handlinger. Forenklet etterlevelserevisjon skal utføres i tråd med ISAE 3000 Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon.

Lovforarbeidene er tydelige på at det ligger begrenset ressursbruk bak denne uttalelsen om forenklet etterlevelsesk kontroll, og ut fra risiko- og vesentlighetsvurderingen velges ett, eller et fåtall områder for kontroll. Der det er flere områder med risiko av betydning kan revisor vurdere å rullere områder for kontroll for å dekke flere områder.

Lovforarbeidene angir at kontrollutvalget ikke skal godkjenne risiko- og vesentlighetsvurderingen, men kan bruke denne og kunnskap om hvor regnskapsrevisor gjør noe ekstra arbeid, som en del av sitt grunnlag for vurdering av behov for forvaltningsrevisjon. God dialog mellom revisor og kontrollutvalg vil være viktig både i formidling av risiko- og vesentlighetsvurdering og resultater av kontrollen.

Økonomiforvaltningen er definert som områder som er angitt i kommunelovens kapittel 14 Økonomiforvaltning og kapittel 15 Selvkost.

Forenklet etterlevelsesk kontroll av økonomiforvaltningen omfatter ikke vurderinger av produktivitet, kostnadseffektivitet, kvalitet, måloppnåelse og virkninger. Slike vurderinger faller inn under forvaltningsrevisjon.

Aktuelle områder for kontroll

- Offentlige anskaffelser
- Finansforvaltning
- Selvkost
- Offentlig støtte
- m.fl.

2. Risiko- og vesentlighetsvurdering

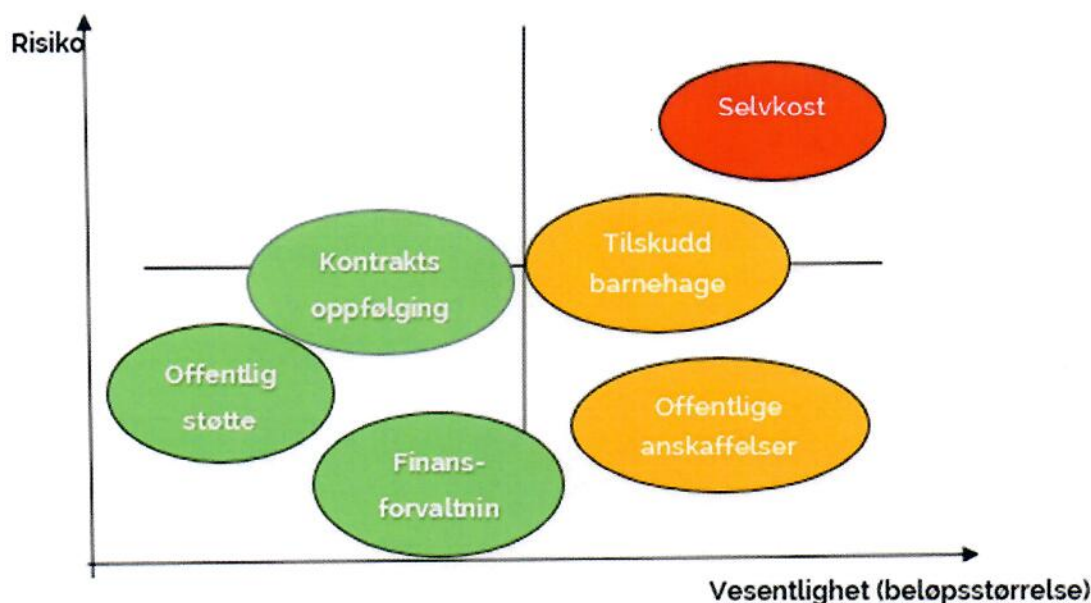
Revisor skal velge ut områder for kontroll basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering. Revisor skal i sin planlegging identifisere områder i økonomiforvaltningen der det er størst behov for at bestemmelser og vedtak følges, og en vurdering av hvilke konsekvenser brudd på bestemmelser og vedtak kan få. Det er kommunen som juridisk enhet slik den fremstår i samlet regnskap for kommunen som er vurderingsenheten.

Når revisor skal vurdere forhold av *vesentlig betydning* for økonomiforvaltningen, innebærer dette vurdering ut ifra to forhold:

- 1) Kvantitativ vesentlighet; beløpsstørrelse relatert til kommunen, enkelt innbyggere eller en gruppe innbyggere.
- 2) Kvalitativ vesentlighet; manglende etterlevelse av bestemmelser og vedtak som ikke nødvendigvis har vesentlig beløpsmessig betydning. Slike mangler kan likevel ha vesentlig betydning for økonomiforvaltningen på grunn av f.eks. potensielt omdømmetap og samfunnsmessig aktualitet.

Områder for forenklet etterlevelsesk kontroll som nevnes som eksempler i forarbeidene er finansforvaltningen, selvkostområdene, offentlige anskaffelser og offentlig støtte. Andre eksempler kan være beregning av driftstilskudd til private barnehager, andre tilskudd/overføringer til private, konsesjonsvilkår, kontraktsoppfølging m.m. Listen er ikke uttømmende, og det vil være en konkret risiko- og vesentlighetsvurdering i den enkelte kommune som er avgjørende for hvilke områder som velges ut for kontroll.

Basert på vår kjennskap til kommunens rutiner og internkontroll i økonomiforvaltningen, områder hvor vi allerede gjennomfører en del kontroller, samt tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner, velger vi i år ut **selvkostområdene** som område hvor vi vil gjennomføre forenklet etterlevelserevisjon med økonomiforvaltningen.

Selvkostområdene utgjør en vesentlig aktivitet i en kommune og har stor betydning for innbyggerne. Selvkostområdene er regulert gjennom kommuneloven § 15-1 og Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften). Kommuneloven kap. 15 og selvkostforskriften trådte i kraft fra 01.01.2020. Selvkostforskriften er i stor grad sammenfallende med retningslinjene i rundskriv H-3/14 som gjaldt fram til 31.12.2019. Loven med tilhørende forskrifter gir klare retningslinjer for hvordan selvkost skal beregnes.

2.1. Formål og problemstillinger

Kontrollens formål er å evaluere i hvilken grad kommunen etterlever regelverket for beregning av samlet selvkost for kommunale gebyrer. Vi har valgt å se nærmere på følgende områder innen selvkost, som vi vurderer at eventuelle brudd på bestemmelser vil ha størst konsekvens for kommunen og innbyggerne:

- Er beregninga av selvkost i samsvar med regler og retningslinjer ?
- Er avsetning til og bruk av selvkostfond i samsvar med regelverk ?
- Har kommunestyret fastsatt gebyrsatser for alle aktuelle gebyrområder ?
- Har kommunen fastsatt lokal forskrift for avfall og feiing i samsvar med regelverket ?

2.2. Avgrensning av kontrollen

I denne kontrollen velger vi å fokusere på om de beregninger av selvkost som kommunen har gjort for regnskapsåret 2020 er i tråd med forskrift og lov. Kommunen har flere selvkostområder og vi har i denne omgang valgt å se på selvkostberegningene for vann og avløpstjenestene. Vi vil ikke undersøke kvaliteten av tjenestene og heller ikke om lov om offentlig anskaffelser er fulgt ved driften av tjenestene. Vi vil

heller ikke gå i detaljer i de lokale forskriftene da dette vil ligge utenfor området for kontroll av økonomiforvaltningen. Vi presiserer at våre vurderinger og konklusjoner derfor bare omfatter disse avgrensede definerte områdene eller temaene, og ikke gir et bilde av kommunens tilnærming til regelverket som en helhet.

3. Metode

Vi utfører kontrollen i henhold til standarden RSK 301 Forenklet etterlevelsesk kontroll med økonomiforvaltningen.

Kontrollen vil bli gjennomført med forespørslar, dokumentanalyse og regnskapsanalyse på aggregerte data. Ved utarbeidelsen av grunnlag for beregning av selvkost, benytter oss av regnskapsfiler fra kommunens økonomisystem. Filene blir analysert ved hjelp av analyseverktøy som gjør det mulig å sortere og gjøre uttrekk av spesifikke regnskapsposter etter gitte kriterier.

4. Kriterier for etterlevelserevisjonen

Det skal fastsettes og beskrives objektive kriterier for måling og evaluering. Objektive kriterier er klare krav i lover, forskrifter, kommunens egne reglementer, budsjetter og økonomiplan, og enkeltvedtak med økonomisk virkning.

På bakgrunn av de valgte problemstillingene i kapittel 2.1, er følgende kilder til revisjonskriterier aktuelle:

- Kommuneloven kapittel 15
- Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften)
- Kommunens rutiner

Iht kommuneloven § 15-1 skal kommunale gebyrer for selvkostområdene ikke være større enn kostnadene ved å yte tjenesten. Samlet selvkost for en tjeneste skal tilsvare merkostnaden ved å yte tjenesten og skal fastsettes ut fra prinsippene:

- a) Kostnadene skal beregnes ut fra gjennomførte transaksjoner og anskaffelseskost
- b) Investeringskostnadene skal beregnes ut fra avskrivningene på investeringene og beregnet rentekostnader
- c) Investeringskostnadene skal fordeles over den tiden investeringene forventes å være i bruk

Selvkostforskriften gir nærmere detaljerte regler for beregningene av samlet selvkost.

Ut fra selvkostforskriften kan vi utlede følgende revisjonskriterier:

- Om årets driftsutgifter og driftsinntekter i selvkostregnskapet stemmer med årets regnskap
- Om det er større direkte eller indirekte poster som ikke hører hjemme i selvkostregnskapet

- Om medtatte indirekte driftsutgifter er beregna i samsvar med forskriften. Er prosentvise fordelinger er i henhold til etablerte fordelingsnøkler og om disse i rimelig grad samsvarer med vår vurdering av fordelingen
- Om aktiverte anleggsverdier i selvkostregnskapet stemmer med aktiverte i årets regnskap
- Om avskrivningstid er i samsvar med retningslinjene (dvs budsjett- og regnskapsforskriften)
- Om kalkulatoriske kapitalkostnader korrekt er tillagt selvkostregnskapet, herunder om korrekt rentesats er benytt
- Om selvkostregnskapet gir riktig bilde av årets selvkost
- Om håndtering av overskudd eller underskudd er riktig håndtert ved avsetning til og bruk av fond
- Om fastsettelsen av brukerbetalingen er i samsvar med generasjonsprinsippet i retningslinjene
- Om kommunen har dokumentasjon på hvordan beregningen av samlet selvkost er gjort

5. Oppsummering

Basert på risiko- og vesentlighetsvurdering for Nesbyen kommune, velges selvkostområdet som område for årets forenklete etterlevelsesrevisjon.

Det vil bli utarbeidet en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget om resultatet av kontrollen, med kopi til kommunedirektøren, innen 30. juni.

Drammen, den 01.12.2020

Marianne Elverum (Sign)
Leder regnskapsrevisjon

Brynhild Børtnes
Teamleder

Vi kan kommuner

Viken kommunerevisjon IKS

Org.nr.: 985 731 098 MVA

post@vkrevisjon.no | vkrevisjon.no

Hovedkontor - Drammen

Postadresse: Postboks 4197, 3005 Drammen

Besøksadresse: Øvre Eiker vei 14, 3048 Drammen

Avdelingskontor - Hønefoss

Postadresse: Postboks 123, Sentrum, 3502 Hønefoss

Besøksadresse: Osloveien 1, 3511 Hønefoss

Avdelingskontor - Lille

Postadresse: Postboks 173, 1401 Ski

Besøksadresse: Parkasen 7, 1400 Ski

Avdelingskontor - Hallingdal

Besøksadresse: Alfarvegen 117, 3540 Nesbyen